

Đề xuất lập trung tâm logistics hàng không tại 'siêu sân bay' Long Thành

10:28 13/09/2025

Tổng Công ty Cảng hàng không Việt Nam (ACV) vừa có tờ trình gửi Bộ Tài chính và Bộ Xây dựng về việc đề xuất thành lập trung tâm logistics hàng không tích hợp khu phi thuế quan tại Cảng hàng không quốc tế Long Thành, tỉnh Đồng Nai.

Tờ trình nêu rõ, trung tâm logistic dự kiến được đặt tại khu vực phía Tây Nam của Cảng hàng không quốc tế (HKQT) Long Thành, trên diện tích 136ha; nằm trong tổng thể 5.000ha đã được quy hoạch và giải phóng mặt bằng từ năm 2011 với chức năng logistics hàng không.

ACV đề xuất giữ vai trò chủ đầu tư, phát triển hạ tầng đồng bộ và hiện đại, đồng thời xây dựng cơ chế, chính sách phù hợp. Mô hình này cũng khuyến khích sự tham gia liên kết đầu tư từ các hãng hàng không và doanh nghiệp trong nhiều lĩnh vực.

Theo kế hoạch, trung tâm logistics hàng không sẽ gồm hai cấu phần là phần cứng và phần mềm. Trong đó, phần cứng là cơ sở hạ tầng và các công trình logistics hiện đại; còn phần mềm là khu phi thuế quan với các chính sách đột phá về thuế và hải quan.

Sự kết hợp này được ACV xem là yếu tố then chốt để biến Long Thành thành trung tâm trung chuyển hàng hóa của khu vực Đông Nam Á (ASEAN). Trong giai đoạn đầu, trung tâm sẽ áp dụng cơ chế kiểm soát thuế, hải quan theo quy định pháp luật Việt Nam, tạo nền tảng để từng bước phát triển thành khu thương mại tự do quốc tế khi được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

Phối cảnh Cảng HKQT Long Thành, Đồng Nai. Ảnh: ACV.

Đây sẽ là trung tâm logistics hàng không duy nhất của Việt Nam gần với khu phi thuế quan và kết nối trực tiếp với khu bay của Long Thành, mang lại lợi thế "cửa ngõ quốc gia" để tham gia vào mạng lưới logistics châu Á, kết nối các hành lang kinh tế lớn như ASEAN, APEC.

ACV dự báo trung tâm này sẽ đóng góp khoảng 0,7% GDP vùng Đông Nam Bộ và 1-2% kim ngạch xuất khẩu cả nước mỗi năm, chủ yếu từ xuất nhập khẩu, logistics, thương mại điện tử và công nghiệp phụ trợ. Đồng thời, dự kiến trung tâm này sẽ giúp kim ngạch xuất nhập khẩu qua đường hàng không tăng 15 - 20% mỗi năm và tạo ra 15.000 việc làm (6.000 trực tiếp và 9.000 gián tiếp).

Mô hình kết hợp logistics và khu phi thuế quan, cùng các chính sách ưu đãi về thuế và hải quan, được kỳ vọng sẽ hấp dẫn các tập đoàn lớn trong lĩnh vực điện tử, dược phẩm, thương mại điện tử, logistics và hàng hóa lạnh. Việc thu hút các nhà đầu tư nước ngoài (FDI) đóng vai trò then chốt để trung tâm trở thành khu vực logistics hàng đầu, kéo theo sự phát triển của hệ sinh thái doanh nghiệp phụ trợ, hậu cần, đóng gói và thương mại.

Phối cảnh trung tâm logistics hàng không tại Cảng HKQT Long Thành.
Ảnh minh họa: AI.

Theo ACV, kinh nghiệm quốc tế cho thấy, mô hình khu phi thuế quan là yếu tố thiết yếu trong chuỗi cung ứng hiện đại, giúp lưu trữ, xử lý và tái xuất hàng hóa mà không chịu các nghĩa vụ thuế thông thường, mang lại lợi thế cạnh tranh rõ rệt. Cảng HKQT Changi (Singapore) và Cảng HKQT Incheon (Hàn Quốc) là những ví dụ điển hình.

Cụ thể, Changi đã phát triển trung tâm logistics hàng không tích hợp với khu thương mại tự do từ năm 1981, cho phép miễn thuế nhập khẩu và VAT đối với hàng hóa lưu trữ, trung chuyển hoặc tái xuất, trở thành một trong 10 sân bay hàng hóa lớn nhất thế giới. Tương tự, Incheon với khu thương mại tự do gắn liền sân bay và cảng biển nước sâu đã trở thành trung tâm logistics hàng không tích hợp hàng đầu châu Á.

Những thành công của quốc tế vừa nêu khẳng định rằng sự kết hợp giữa logistics hàng không và khu phi thuế quan không chỉ nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia mà còn là "nam châm" thu hút đầu tư quốc tế, thúc đẩy thương mại điện tử và dịch vụ giá trị tăng.

Theo nhiều ý kiến, đề xuất của ACV về việc thành lập trung tâm logistics hàng không tại Long Thành không chỉ là một dự án hạ tầng, mà còn là tầm nhìn chiến lược nhằm định vị Việt Nam như một mắt xích quan trọng trong chuỗi cung ứng toàn cầu, cạnh tranh sòng phẳng với Singapore hay Thái Lan.

Thu Trang